สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม | OFFICE OF INDUSTRIAL ECONOMICS

OIE SHARE

ปีที่ 10 ฉบับที่ 114 กันยายน 2564

การส่งออกไทย ช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของ โควิด-19

SHARING
การแพร่ระบาดโควิด-19
ในคลัสเตอร์โรงงาน...
วิกฤติหรือโอกาสของเศรษฐกิจไทย

เก็บมาเล่า
สศอ. พัฒนาอุตสาหกรรม
เป้าหมายสู่ความยั่งยืน

ติดตามข่าวสาร
สาระน่ารู้ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้ที่

fanpage facebook®

Contents
ประจำเดือนกันยายน 2564

Econ Focus	การส่งออกไทยช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19	3
Econ Review	สรุปสถานการณ์การผลิตภาคอุตสาหกรรม เดือนกรกฎาคม 2564	8
Sharing	การแพร่ระบาดโควิด-19 ในคลัสเตอร์โรงงาน...วิกฤติหรือโอกาสของเศรษฐกิจไทย	9
เก็บมาเล่า	สศอ. พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายสู่ความยั่งยืน	12
Movement		15

Editor's Note

สวัสดีคุณผู้อ่านจุลสาร OIE SHARE ฉบับเดือนกันยายน 2564 ฉบับที่ 114 ฉบับนี้เป็นฉบับส่งท้ายสำหรับจุลสาร OIE SHARE แล้วนะคะ

เริ่มกันที่บทความเรื่องแรกคอลัมน์ Econ Focus เรื่อง การส่งออกไทยช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 คอลัมน์ Sharing เรื่อง การแพร่ระบาดโควิด-19 ในคลัสเตอร์โรงงาน...วิกฤติหรือโอกาสของเศรษฐกิจไทย และปิดท้ายด้วย เรื่อง สศอ. พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายสู่ความยั่งยืน ในคอลัมน์ เก็บมาเล่า

ขอบคุณคุณผู้อ่านที่ติดตาม OIE SHARE กันมาตลอดค่ะ

ด้วยความปรารถนาดี

OIE SHARE ยินดีรับฟังความคิดเห็น คำชี้แนะ และข่าวประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ติดต่อได้ที่
กองบรรณาธิการ OIE SHARE
กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
อีเมล : oicprnews@gmail.com

ที่ปรึกษา
ทองชัย ชวลิตพิเชฐ
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
พะเยาว์ คำมุข
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ศิริเพ็ญ เกียรติเฟื่องฟู
รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ดุสิต อนันตรักษ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการชี้นำและเตือนภัยภาคอุตสาหกรรม
สุนิสา ตามไท
ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

บรรณาธิการบริหาร
สมจิตต์ เอี่ยมวรชัย
เลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กองบรรณาธิการ
กฤษฎา นุรักษ์
วรนารถ มีภูมิรู้
พชรวรรณ สนธิมุล
ญาดา ว่องวัฒนากูล
พิชิตพล แก้วงาม
ชุติมา ชุติเนตร
ชาญชัย โฉลกคงถาวร
วรรณพร บุณยรัตพันธุ์
บุญอนันต์ เศวตสิทธิ์
ภคอร ประสิทธิ์สุข
เทพยุดา วงศ์วิรัติ
พิมพ์กมล ไชยสมภาร

ข้อความที่ปรากฏใน OIE SHARE เป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน

หากต้องการนำข้อเขียนหรือบทความในฉบับ ไปตีพิมพ์ เผยแพร่ หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดกรุณาติดต่อกองบรรณาธิการ

ECON FOCUS

การส่งออกไทย ช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของ โควิด-19

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังคงระบาดต่อเนื่องในประเทศไทย คงปฏิเสธไม่ได้ว่าวัคซีนเป็นปัจจัยสำคัญในการยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ที่ปัจจุบันได้กลายพันธ์มาจนถึงสายพันธุ์เดลต้า (Delta) ที่ระบาดไปทั่วโลก ทั้งนี้รัฐบาลไทยได้เริ่มกระจายวัคซีนไปทั่วทุกพื้นที่เสี่ยงทั่วประเทศและเริ่มฉีดวัคซีนตั้งแต่ 28 กุมภาพันธ์ 2564 มาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ได้รับการจัดสรรวัคซีนจำนวน 19.6 ล้านโดส มีประชาชนได้รับการฉีดวัคซีนครบ 2 เข็ม จำนวน 4.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 6.5 ของการฉีดวัคซีนให้ประชากรทั้งประเทศ (66 ล้านคน) (ข้อมูลวันที่ 6 สิงหาคม 2564) นอกจากนี้หลาย ๆ ประเทศทั่วโลกก็ได้รับการกระจายวัคซีนและฉีดวัคซีนที่มีประสิทธิภาพกันไประดับหนึ่งแล้ว คาดว่าทั่วโลกต้องใช้เวลาอีก 5 เดือนจากนี้จึงจะครอบคลุมการฉีดวัคซีนร้อยละ 75 ของประชากรทั่วโลกกว่า 180 ประเทศ โดยเฉพาะประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย เช่น ประเทศจีนฉีดวัคซีนไปแล้วร้อยละ 62.8 ของประชากร (สิ้นเดือนสิงหาคมนี้ประชาชนจะได้รับการฉีดวัคซีนครบร้อยละ 75 ของประชากร) ในสหภาพยุโรปฉีดวัคซีนไปแล้วร้อยละ 54.9 (สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนตุลาคม ประชาชนจะได้รับการฉีดวัคซีนครบร้อยละ 75 ของประชากร) ประเทศญี่ปุ่นฉีดวัคซีนไปแล้วร้อยละ 39.5 (สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนกันยายน ประชาชนจะได้รับการฉีดวัคซีนครบร้อยละ 75 ของประชากร) ประเทศสหรัฐอเมริกาฉีดวัคซีนไปแล้วร้อยละ 54.8 ของประชากร (อีก 6 เดือนข้างหน้า ประชาชนจะได้รับการฉีดวัคซีนร้อยละ 75 ของประชากร) นอกจากนี้การเร่งฉีดวัคซีนของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ครองอันดับ 1 ของจำนวนผู้ที่ติดเชื้อโควิด-19 สูงที่สุด ได้ให้ความสำคัญในการลงทุนด้านวิจัยพัฒนาวัคซีนยับยั้งการติดเชื้อโควิด-19 และกระจายฉีดวัคซีนให้กับประชาชนในประเทศอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นวัคซีนที่มีประสิทธิภาพสูงชนิด mRNA (messenger Ribonucleic Acid) ซึ่งสามารถลดการแพร่ระบาดในประเทศสหรัฐอเมริกาลงอย่างชัดเจน ทำให้พลิกวิกฤตสถานการณ์การติดเชื้อโควิด-19 ในสหรัฐฯ และต่างประเทศลดจำนวนผู้ติดเชื้อใหม่ลงได้จากการวิจัยพัฒนาวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ประเทศสหรัฐอเมริกายังมีมาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นการบริโภคและการลงทุนในประเทศ ซึ่งทุ่มเงินกระตุ้นเศรษฐกิจเป็นจำนวน 1.9 ล้านล้านดอลลาร์ ซึ่งเรียกความเชื่อมั่นของผู้บริโภคกลับมาอีกครั้ง การลดความรุนแรงของการล็อกดาวน์ให้ธุรกิจและประชาชนออกมาทำกิจกรรมได้ตามปกติ และรวมทั้งมาตรวัดการท่องเที่ยวที่แสดงถึงเสรีภาพในการเดินทางไปทั่วโลกของผู้ที่ฉีดวัคซีนแล้วก็เป็นตัวชี้วัดการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาได้เป็นอย่างดี

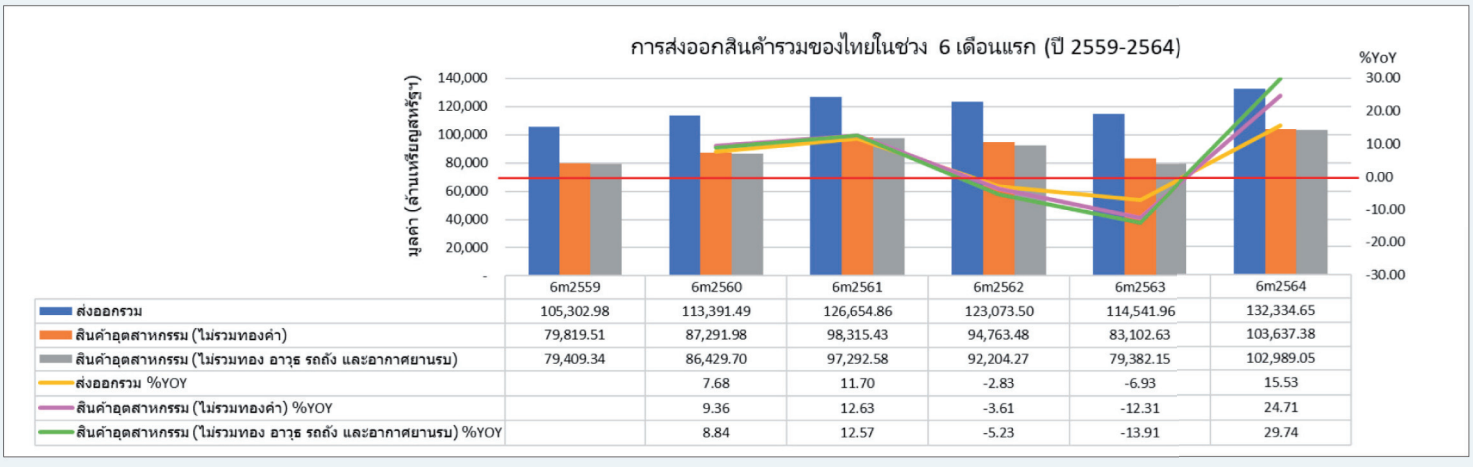
จากการกระจายฉีดวัคซีนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd Immunity) มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ มาตรการส่งเสริมการเงินการคลัง และแผนเปิดประเทศของประเทศต่าง ๆ หลังจากเกิดวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 นั้น ส่งผลให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ปรับคาดการณ์ตัวเลขการขยายตัวทางเศรษฐกิจของโลกและประเทศ

ที่เป็นคู่ค้าสำคัญของไทยเพิ่มขึ้นจากที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้าดังนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ปรับคาดการณ์เศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 จะขยายตัวร้อยละ 6.0 และ 4.9 เพิ่มขึ้นจากเดิมที่คาดการณ์ไว้เมื่อเดือนเมษายน 2564 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.0 และ 4.4 นอกจากนี้ยังปรับคาดการณ์หลายประเทศ เช่น เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 จะขยายตัวร้อยละ 7.0 และ 4.9 เพิ่มขึ้นจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 6.4 และ 3.5 เศรษฐกิจสหภาพยุโรปจะขยายตัวร้อยละ 4.6 และ 4.3 เพิ่มขึ้นจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.4 และ 3.8 ส่วนเศรษฐกิจจีนจะขยายตัวร้อยละ 8.1 และ 5.7 ลดลงจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 8.4 และ 5.6 เศรษฐกิจญี่ปุ่นจะขยายตัวร้อยละ 2.8 และ 3.0 ลดลงจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.3 และ 2.5 เศรษฐกิจอาเซียน (5) จะขยายตัวร้อยละ 4.3 และ 6.3 ลดลงจากเดิมที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 4.9 และ 6.1 เป็นต้น

หมายเหตุ อาเซียน (5) ตามการอ้างอิงของ IMF มีประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และไทย

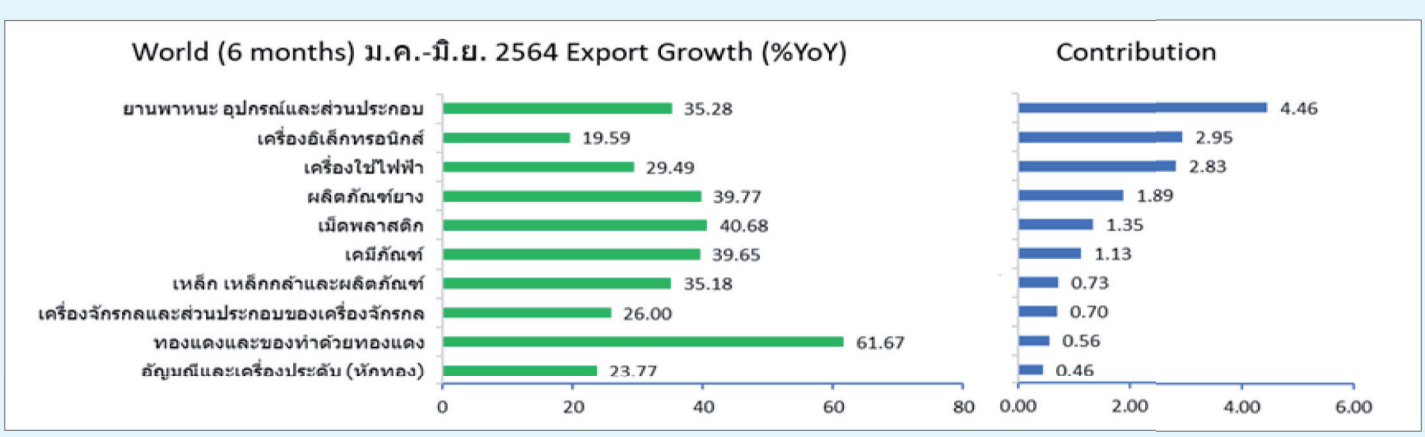
มุมมองด้านส่งออกของไทยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564

การส่งออกรวมของสินค้าไทยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 มีมูลค่า 132,334.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตร้อยละ 15.53 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ซึ่งสูงที่สุดทั้งมูลค่า อัตราการเติบโต และสัดส่วนการส่งออกสูงกว่าในปี 2561 จากฐานเปรียบเทียบที่ค่อนข้างต่ำในปี 2563 และประเทศคู่ค้ารายใหญ่มีการแพร่ระบาดโควิด-19 ระลอกที่ 3 (เม.ย.) และระลอกที่ 4 (ก.ค.) จากโรคโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้าอย่างต่อเนื่อง ส่วนสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ) มีมูลค่าส่งออก 103,637.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโตร้อยละ 24.71 สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ อาวุธ รถถัง และอากาศยานรบ) มีมูลค่าส่งออก 102,989.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ มีอัตราการเติบโต ร้อยละ 29.74 มีสัดส่วนการส่งออกสูงสุดร้อยละ 77.82 ของการส่งออกรวมนับตั้งแต่ปี 2561 ดังกราฟล่างนี้

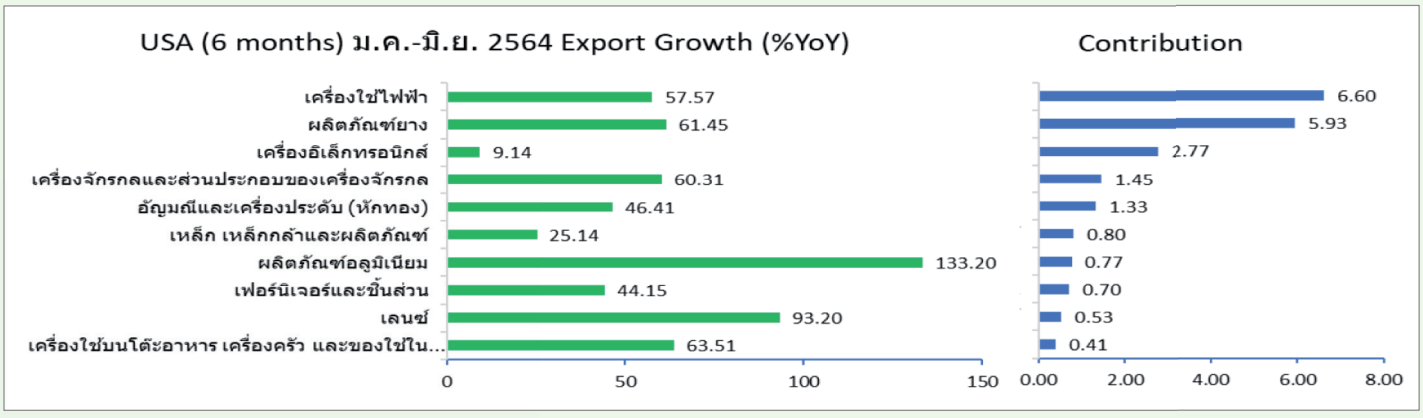
	6m2559	6m2560	6m2561	6m2562	6m2563	6m2564
ส่งออกรวม	105,302.98	113,391.49	126,654.86	123,073.50	114,541.96	132,334.65
สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ)	79,819.51	87,291.98	98,315.43	94,763.48	83,102.63	103,637.38
สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถัง และอากาศยานรบ)	79,409.34	86,429.70	97,292.58	92,204.27	79,382.15	102,989.05
ส่งออกรวม %YOY		7.68	11.70	-2.83	-6.93	15.53
สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำ) %YOY		9.36	12.63	-3.61	-12.31	24.71
สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถัง และอากาศยานรบ) %YOY		8.84	12.57	-5.23	-13.91	29.74

สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัวในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564 ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ ถุงมือยาง ยางยานพาหนะ เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ทองแดงและของที่ทำด้วยทองแดง อัญมณีและเครื่องประดับ (ไม่รวมทองคำ) สิ่งทอ เป็นต้น

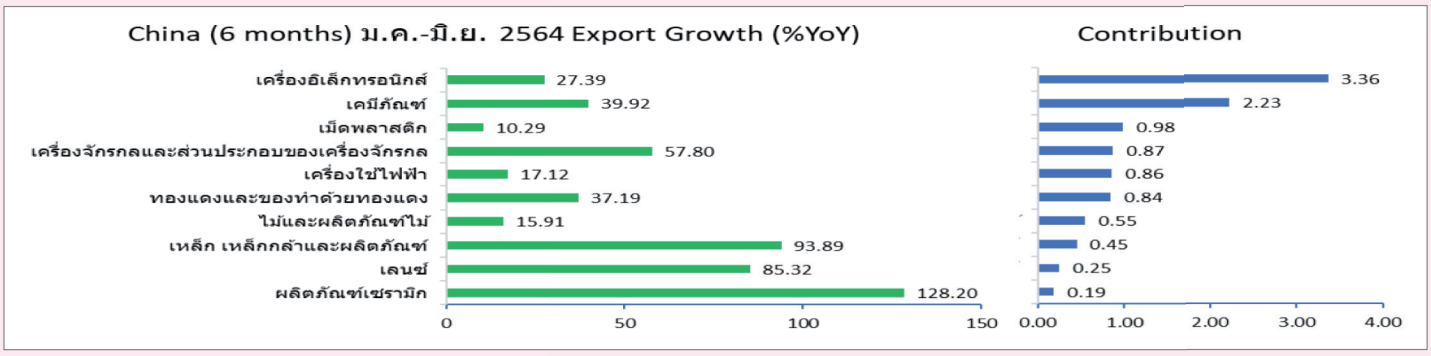

การค้าระหว่างประเทศของไทยกับประเทศคู่ค้าสำคัญในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2564

ไทยกับสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าส่งออกรวม 19,873.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 21.0 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 17,633.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 35.6 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็นตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ ถุงมือยาง ยางยานพาหนะ เครื่องโทรสารโทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลประเภทเครื่องสูบเชื้อเพลิง ของเหลว และเครื่องสูบลม เครื่องประดับแท้ทำด้วยเงินและทอง เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ไทยกับจีน มีมูลค่าส่งออกรวม 18,289.2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 24.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 11,965.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 14.4 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก เครื่องสูบเชื้อเพลิง ของเหลว และเครื่องสูบลม เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมเพรสเซอร์ของเครื่องทำความเย็น เป็นต้น

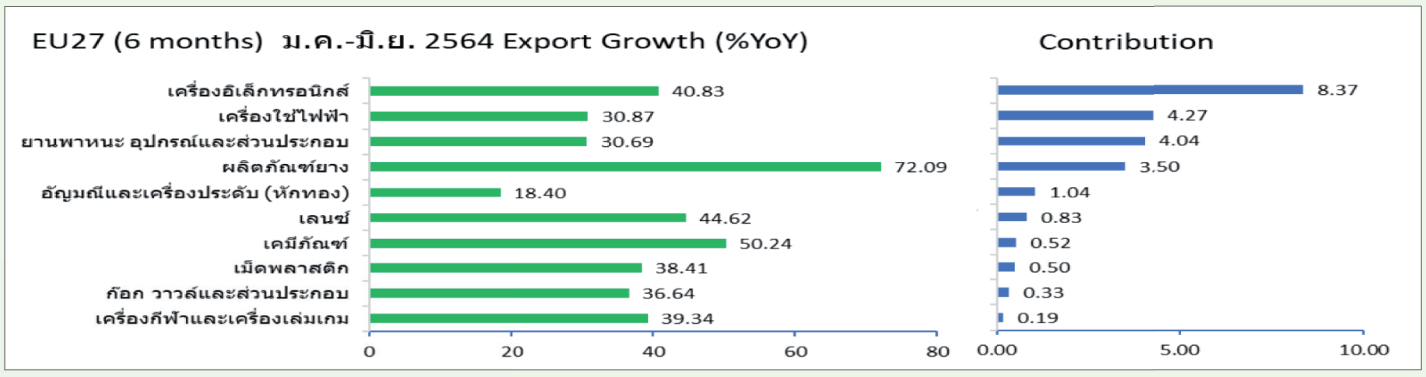

ไทยกับญี่ปุ่น มีมูลค่าส่งออกรวม 12,565.0 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 12.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 9,850.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 15.3 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ (รถยนต์นั่ง) เคมีภัณฑ์ ทองแดงและของทำด้วยทองแดง สายไฟฟ้า สายเคเบิ้ล เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องสูบเชื้อเพลิง ของเหลว และเครื่องสูบลม เป็นต้น

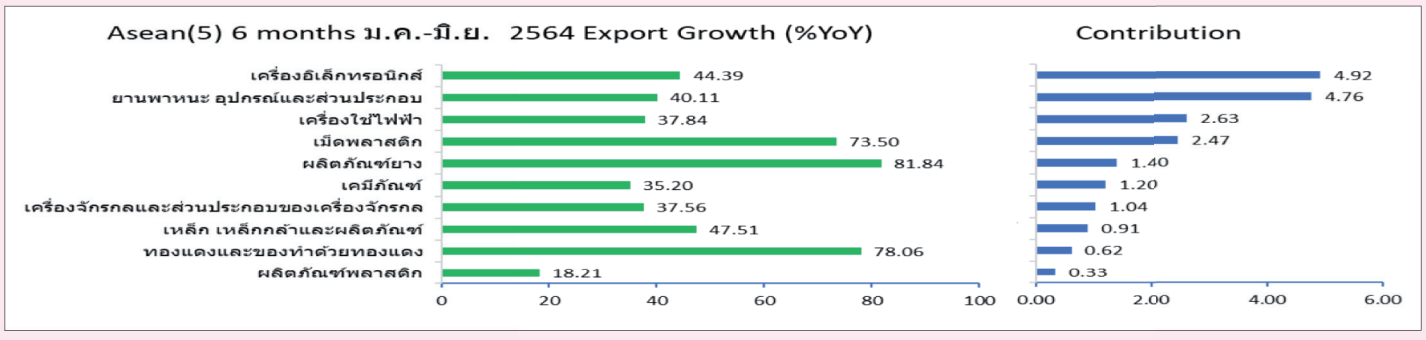

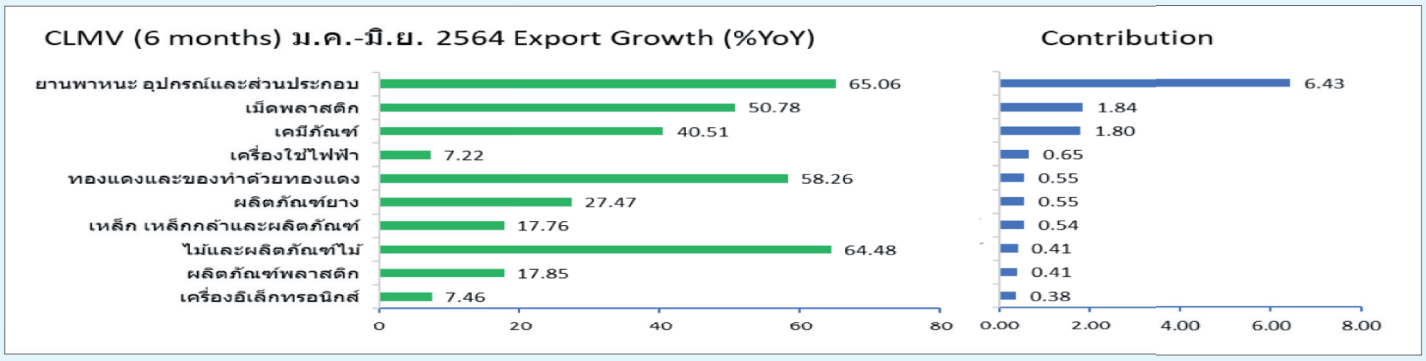
ไทยกับสหภาพยุโรป มีมูลค่าส่งออกรวม 12,649.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 25.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 10,817.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 28.9 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ตู้เย็นตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ถุงมือยาง เครื่องประดับแท้ที่ทำด้วยเงิน เป็นต้น

ไทยกับอาเซียน (5) มีมูลค่าส่งออกรวม 17,286.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 5.98 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 12,809.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 39.6 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก ยางยานพาหนะ เคมีภัณฑ์ เป็นต้น

ไทยกับ CLMV มีมูลค่าส่งออกรวม 14,365.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 18.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทอง อาวุธ รถถังและอากาศยานรบ) มีมูลค่า 9,162.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ขยายตัวร้อยละ 23.7 สินค้าอุตสาหกรรมที่ขยายตัว ได้แก่ รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบโดยเฉพาะรถยนต์นั่ง เม็ดพลาสติก เคมีภัณฑ์ เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า สายไฟฟ้า สายเคเบิ้ล ยางยานพาหนะ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

จากข้อมูลพบว่า แนวโน้มของเศรษฐกิจโลกที่กำลังฟื้นตัวมีหลายปัจจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น เช่น การกระจายวัคซีนและการฉีดวัคซีน การควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 มาตราการฟื้นฟูเศรษฐกิจด้านการเงินการคลังของแต่ละประเทศ การปรับคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) รวมทั้งการส่งออกที่เป็นตัวชี้วัดการฟื้นตัวเศรษฐกิจโลกและของประเทศไทยด้วยนั้น โดยการส่งออกไทยมีสัดส่วนร้อยละ 60 ของผลผลิตมวลรวม (GDP) ของประเทศ การส่งออกไทยในช่วงครึ่งปีแรกของ ปี 2564 มีสัญญาณดีและขยายตัวมากกว่าปี 2561 ซึ่งเป็นปีก่อนหน้าที่จะเกิดวิกฤตสงครามการค้า (ปี 2562) และการแพร่ระบาดของโควิด-19 (ปี 2563) เนื่องจากในปี 2564 ประเทศคู่ค้ามีความต้องการสินค้าไทยมากขึ้นในช่วงนี้ที่สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังต่อเนื่องจากการระบาดสายพันธุ์ใหม่ (เดลต้า) อีกทั้งสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทเครื่องคอมพิวเตอร์ Laptop Tablet เครื่องใช้ไฟฟ้าที่เป็นอุปกรณ์จำเป็นเมื่อต้องล็อคดาวน์ ทำงานจากที่บ้าน (WFH) เรียนออนไลน์ และสินค้าทางการแพทย์ เช่น ถุงมือยาง ที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทางการแพทย์ใช้สวมใส่เพื่อลดการแพร่ระบาดของประชาชนไปจับจ่ายใช้สอย สินค้ายานยนต์มีมูลค่าและอัตราการเติบโตขยายตัวเนื่องมาจากประเทศคู่แข่งของไทย เช่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตภายในประเทศ โรงงานอุตสาหกรรมต้องหยุดการผลิตชั่วคราว ไม่สามารถส่งสินค้าได้ตรงตามความต้องการ หากประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ดีในโรงงานอุตสาหกรรมจึงเป็นโอกาสสร้างมูลค่าการส่งออกทดแทนประเทศคู่แข่งได้ ส่งผลทำให้มูลค่าส่งออกและอัตราการเติบโตขยายตัวของไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศ การเร่งกระจายฉีดวัคซีนให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรการคุมเข้มการควบคุมการแพร่ระบาดในโรงงานและผู้ใช้แรงงานซึ่งมีความสำคัญต่อภาคการผลิตและการส่งออก โดยในปัจจุบันมีการทำงานบูรณาการระหว่างภาครัฐและเอกชน ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว การกีฬาแห่งประเทศไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ได้ขอความร่วมมือกับสถานประกอบกิจการพิจารณาดำเนินการตามมาตรการ Good Factory Practice (GFP) ดังนี้ (1) ให้สถานประกอบการพิจารณาประเมินตนเอง

ด้วยโปรแกรม Thai Stop Covid Plus และ (2) ให้สถานประกอบกิจการพิจารณาคัดกรองพนักงานก่อนเข้าสถานประกอบกิจการอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันผู้ที่มีความเสี่ยงสูง แพร่เชื้อในสถานประกอบกิจการด้วยโปรแกรม Thai Save Thai เป็นมาตรการที่ช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ระดับหนึ่ง และมาตรการ Bubble and seal เป็นการสกัดเชื้อโควิด-19 และป้องกันผู้มีความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดสูงขยายวงกว้างลุกลามสู่ภาคการผลิตในโรงงาน โดยเฉพาะโรงงานขนาดใหญ่ แคมป์คนงาน และชุมชนในพื้นที่เสี่ยงสีแดงเข้ม เป็นต้น อีกทั้งยังมีมาตรการเยียวยาช่วยเหลือจากรัฐบาลอื่น ๆ เพื่อช่วยให้เศรษฐกิจไทยเดินหน้าต่อไป เช่น (1) มาตรการเรารักกัน เยียวยาโควิด-19 สำหรับผู้ประกันตนมาตรา 33 และนายจ้างหรือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งของรัฐให้ปิดสถานที่ประกอบการในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ตั้งแต่ 28 มิถุนายนเป็นต้นไป (2) โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ เป็นมาตรการเยียวยาโควิด-19 จากรัฐบาลที่สนับสนุนให้ประชาชนใช้จ่ายค่าสินค้าหรือบริการ เช่น ค่าอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าทั่วไป ค่าบริการนวด สปา ทำผมทำเล็บ เป็นต้น และ (3) โครงการคนละครึ่ง ระยะที่ 3 มาตรการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนและกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 วงเงิน 3,000 บาท เป็นต้น

จัดทำโดย :
นางสาวชุติมา ชุติเนตร

แหล่งข้อมูลอ้างอิง :
https://www.imf.org International Monetary Fund – Homepage
https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/946192
http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx
ประมวลผลข้อมูลโดย สศอ.
https://ourworldindata.org/covid-vaccinations
https://www.bloomberg.com/graphics/covid-vaccine-tracker-global-distribution/ ข้อมูลฉีดวัคซีนโลก
https://thestandard.co/get-to-know-bubble-and-seal/
https://www.pptvhd36.com/news/เศรษฐกิจ/151434
https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/946230
https://www.komchadluek.net/news/regional/478605

สรุปสถานการณ์การผลิต ภาคอุตสาหกรรมเดือนกรกฎาคม ปี 2564

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

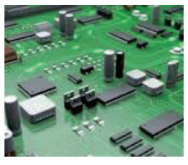
การผลิตภาคอุตสาหกรรมเดือนกรกฎาคม 2564 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมสำคัญ ๆ อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง ในขณะที่อัตราการใช้กำลังการผลิตในเดือนกรกฎาคม 2564 อยู่ที่ร้อยละ 58.1

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมรายสาขาสำคัญ

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเดือนกรกฎาคม 2564 ขยายตัวร้อยละ 5.1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน สาขาอุตสาหกรรมการผลิตสำคัญที่ขยายตัว อาทิ อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง ดังนี้

■ **อุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์** ขยายตัวร้อยละ 31.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการส่งออกเป็นหลัก และผลของฐานต่ำในปีก่อนจากมาตรการล็อกดาวน์หลายประเทศทั่วโลก ขณะที่ปีนี้ประเทศคู่ค้าสำคัญมีเศรษฐกิจฟื้นตัวได้ดีจากการควบคุมการระบาดและมีการฉีดวัคซีนทั่วประเทศในระดับสูง

■ **อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์** ขยายตัวร้อยละ 19.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากความต้องการชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ขยายตัว และความต้องการสินค้าเพื่อการทำงานแบบ work from home มากขึ้น ประกอบกับแนวโน้มของการพัฒนาสินค้าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยส่งเสริมให้มีการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในหลากหลายอุตสาหกรรมมากขึ้น

■ **อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง** ขยายตัวร้อยละ 18.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากยางแท่งและยางแผ่นเป็นหลัก สถานการณ์โควิด-19 ของกลุ่มประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ จีน อเมริกา และยุโรป คลี่คลายและกลับมาสั่งซื้อเพิ่มขึ้น รวมถึงปีนี้ฝนตกต่อเนื่องทำให้ต้นยางสมบูรณ์ผลิตน้ำยางได้มาก ประกอบกับในปีก่อนมีผู้ผลิตบางรายหยุดซ่อมบำรุงเครื่องจักร

สาขาอุตสาหกรรมการผลิตสำคัญที่หดตัว อาทิ การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม การผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง และการผลิตมอลต์และสุราที่ทำจากข้าวมอลต์ ดังนี้

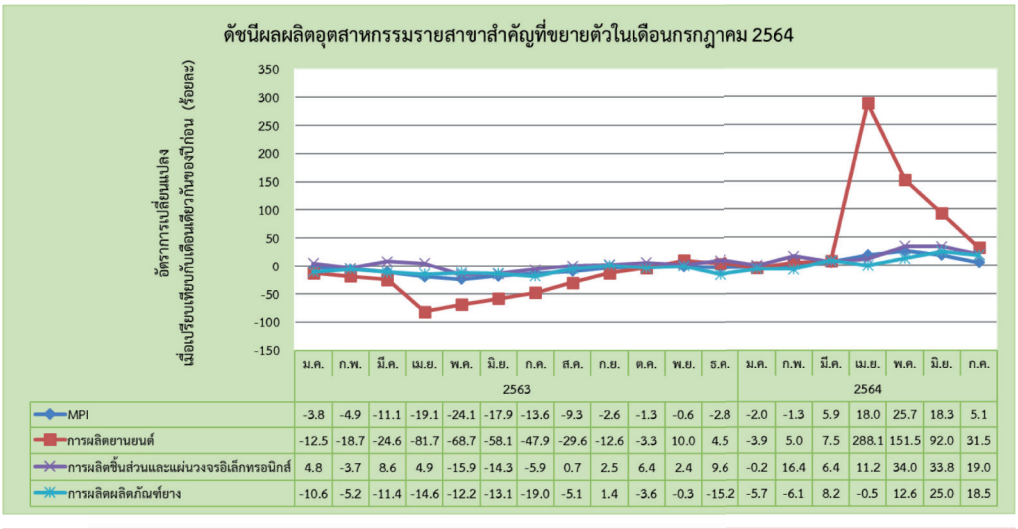
■ **อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม** หดตัวร้อยละ 5.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเบนซิน 95 และแก๊สโซฮอลเป็นหลัก จากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เข้มงวด จำกัดการเดินทางระหว่างจังหวัดในบางพื้นที่ จำกัดเวลาการปิดสถานที่ชุมชน และให้ work from home ส่งผลให้การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางลดลง

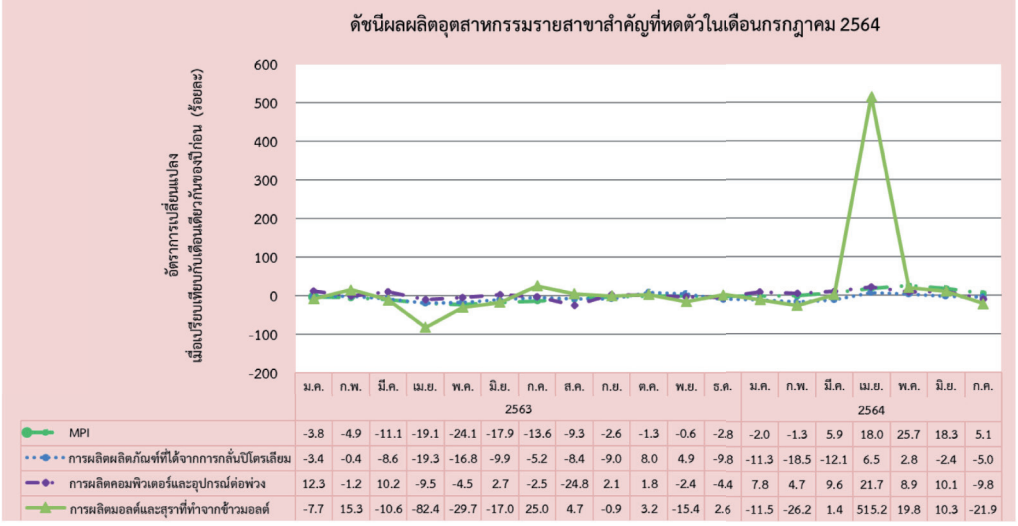
■ **อุตสาหกรรมการผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง (Hard Disk Drive)** หดตัวร้อยละ 9.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ระลอกที่ 3 มีความรุนแรงและกระจายตัวเป็นวงกว้าง ผู้ผลิตต่างประสบปัญหาพนักงานติดเชื้อจำนวนมาก รวมถึงขาดชิ้นส่วนทำให้ไม่สามารถทำการผลิตได้เต็มที่

■ **อุตสาหกรรมการผลิตมอลต์และสุราที่ทำจากข้าวมอลต์ (เบียร์)** หดตัวร้อยละ 21.9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่รุนแรงทำให้รัฐบาลมีมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดมากขึ้น โดยไม่ให้นั่งทานอาหารในร้าน และให้ work from home มากที่สุด ซึ่งต่างจากปีก่อนที่เป็นช่วงผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์

	ม.ค. 2563	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค. 2564	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
MPI	-3.8	-4.9	-11.1	-19.1	-24.1	-17.9	-13.6	-9.3	-2.6	-1.3	-0.6	-2.8	-2.0	-1.3	5.9	18.0	25.7	18.3	5.1
การผลิตยานยนต์	-12.5	-18.7	-24.6	-81.7	-68.7	-58.1	-47.9	-29.6	-12.6	-3.3	10.0	4.5	-3.9	5.0	7.5	288.1	151.5	92.0	31.5
การผลิตชิ้นส่วนและแผ่นวงจรอิเล็กทรอนิกส์	4.8	-3.7	8.6	4.9	-15.9	-14.3	-5.9	0.7	2.5	6.4	2.4	9.6	-0.2	16.4	6.4	11.2	34.0	33.8	19.0
การผลิตผลิตภัณฑ์ยาง	-10.6	-5.2	-11.4	-14.6	-12.2	-13.1	-19.0	-5.1	1.4	-3.6	-0.3	-15.2	-5.7	-6.1	8.2	-0.5	12.6	25.0	18.5

	ม.ค. 2563	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค. 2564	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
MPI	-3.8	-4.9	-11.1	-19.1	-24.1	-17.9	-13.6	-9.3	-2.6	-1.3	-0.6	-2.8	-2.0	-1.3	5.9	18.0	25.7	18.3	5.1
การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม	-3.4	-0.4	-8.6	-19.3	-16.8	-9.9	-5.2	-8.4	-9.0	8.0	4.9	-9.8	-11.3	-18.5	-12.1	6.5	2.8	-2.4	-5.0
การผลิตคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง	12.3	-1.2	10.2	-9.5	-4.5	2.7	-2.5	-24.8	2.1	1.8	-2.4	-4.4	7.8	4.7	9.6	21.7	8.9	10.1	-9.8
การผลิตมอลต์และสุราที่ทำจากข้าวมอลต์	-7.7	15.3	-10.6	-82.4	-29.7	-17.0	25.0	4.7	-0.9	3.2	-15.4	2.6	-11.5	-26.2	1.4	515.2	19.8	10.3	-21.9

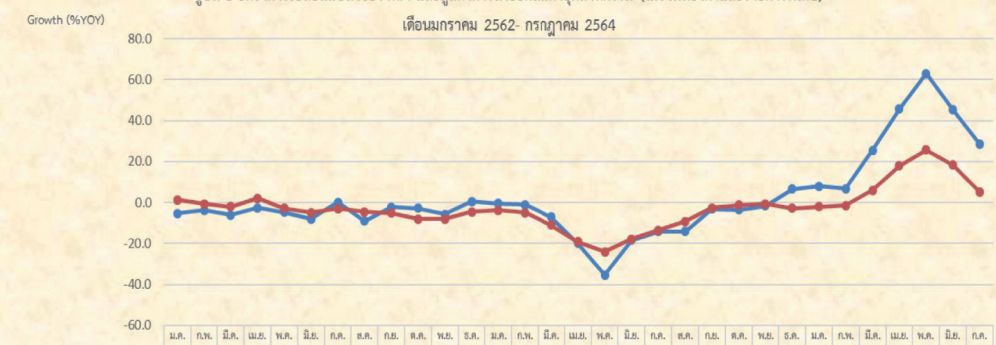
Sharing

การแพร่ระบาดโควิด-19 ในคลัสเตอร์โรงงาน... วิกฤติหรือโอกาสของเศรษฐกิจไทย

กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกใหม่ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะภาคการบริการ ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยว ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า และธุรกิจบริการต่าง ๆ ผู้ประกอบการและแรงงานมีรายได้ลดลง ทำให้การใช้จ่ายอุปโภค และบริโภคครวมในประเทศลดลงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจหรือผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ชะลอตัวลง อย่างไรก็ตาม ภาคการส่งออกยังเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 ของ GDP ทั้งนี้ ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2564 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำและรายการพิเศษ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าหลักเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.9) จีน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8) สหภาพยุโรป (เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.2) และญี่ปุ่น (เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4) โดยสอดคล้องกับอัตราการขยายตัวของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ในช่วง 7 เดือนแรกของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน สะท้อนให้เห็นว่าการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการส่งออกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ดังรูปที่ 1 (เปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของ MPI กับมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำและรายการพิเศษ) ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี 2562 - กรกฎาคม ปี 2564) ดังนั้น แม้ว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในขณะนี้จะทำให้เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวตั้งแต่ต้นปี และอาจส่งผลต่อเนื่องจนถึงช่วงปลายปีก็ตาม แต่ภาคการผลิตยังเป็นกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้สามารถดำเนินต่อไปได้จากความสามารถในการผลิตสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศในทิศทางที่เพิ่มขึ้น

รูปที่ 1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของ MPI และมูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมทองคำและรายการพิเศษ)
เดือนมกราคม 2562- กรกฎาคม 2564

ที่มา : 1. กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม , 2. http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx

การแพร่ระบาดระลอกใหม่ตั้งแต่ช่วงต้นเดือนเมษายน ปี 2564 เนื่องจากการกลายพันธุ์ของเชื้อไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้าแวเรียนท์ที่มีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อเฉลี่ยวันละ 2 หมื่นคน (25 ส.ค. 64) และมีจำนวนผู้เสียชีวิตเฉลี่ยวันละ 300 คน (รูปที่ 2 - 3) ซึ่งจำนวนการติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นนี้ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ หยุดชะงักลงตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ในส่วนของภาคการผลิตซึ่งได้รับผลกระทบไม่มากนักในช่วงแรก แต่เมื่อจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเริ่มมีการแพร่ระบาดไปยังแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย มีการแพร่ระบาดกระจายไปยังคลัสเตอร์ต่าง ๆ ตามแหล่งพื้นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม เช่น เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา สระบุรี สมุทรสาคร และเพชรบูรณ์ เป็นต้น สำหรับสถานการณ์ การแพร่ระบาดในโรงงานอุตสาหกรรม ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564 พบว่ามีโรงงานที่มีการแพร่ระบาด จำนวน 804 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่รวม 62 จังหวัด แรงงานที่เป็นผู้ติดเชื้อจำนวน 55,621 คน โดยอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมาก ได้แก่ อาหาร อิเล็กทรอนิกส์ เหล็ก เครื่องนุ่งห่ม และพลาสติก (ดังรูปที่ 4) โดยมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดในสถานประกอบการของภาครัฐ มีดังนี้

1. การทำ Bubble & Seal สามารถทำได้ตั้งแต่ยังไม่มีผู้ติดเชื้อไปจนถึงมีผู้ติดเชื้อจำนวนมากเป็นการควบคุมการเดินทางระหว่างโรงงานกับที่พักอาศัยและควบคุมไม่ให้คนงานออกไปนอกพื้นที่โรงงาน (กรณีมีที่พักอาศัยให้แรงงานอยู่ในรั้วโรงงาน) และจัดให้มีคนทำงานเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละไม่เกิน 20 คน รวมถึงลดกิจกรรมรวมกลุ่มกันเองและกับบุคคลภายนอกให้น้อยที่สุด
2. การสร้างเสริมสุขภาพพนักงานให้แข็งแรง (Healthy Living)
3. การคัดกรองผู้ติดเชื้อด้วย Antigen Test Kit (ATK)

ที่มา : https://mthai.com/

ที่มา : https://mthai.com/

ปัจจัยสำคัญในการควบคุมการแพร่ระบาดซึ่งมีความรุนแรงในขณะนี้ คือ การใช้วัคซีนที่มีคุณภาพ และความรวดเร็วในการกระจายวัคซีนที่มีประสิทธิภาพ จึงจะทำให้การแพร่ระบาดทรงตัวหรือลดลงไม่มากก็น้อย ซึ่งจะส่งผลดีทั้งต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายในการสร้างภูมิคุ้มกันหมู่ (Herd immunity) ภายใน 120 วัน (นับจากวันที่ 16 มิถุนายน 2564) เพื่อเปิดประเทศภายในเดือนตุลาคม 2564 แต่อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ปัจจุบันการกระจายวัคซีนของประเทศไทยยังล่าช้าอยู่ โดยสถานการณ์การกระจายวัคซีนของประเทศไทย (ข้อมูล ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2564) มีการฉีดวัคซีนไปแล้วทั้งสิ้น 27.6 ล้านโดส คิดเป็นร้อยละ 19.8 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ โดยแบ่งเป็นการฉีดวัคซีนเข็มแรกและเข็มที่สองร้อยละ 28.1 และ 8.2 ตามลำดับ ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ โดยมีอัตราการฉีดเฉลี่ย 501,688 โดส/วัน และคาดว่าจะใช้ระยะเวลาอีกประมาณ 5 เดือน ในการฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมร้อยละ 75 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ดังรูปที่ 5-6

รูปที่ 5 สถานการณ์การกระจายวัคซีนของประเทศไทย ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2564

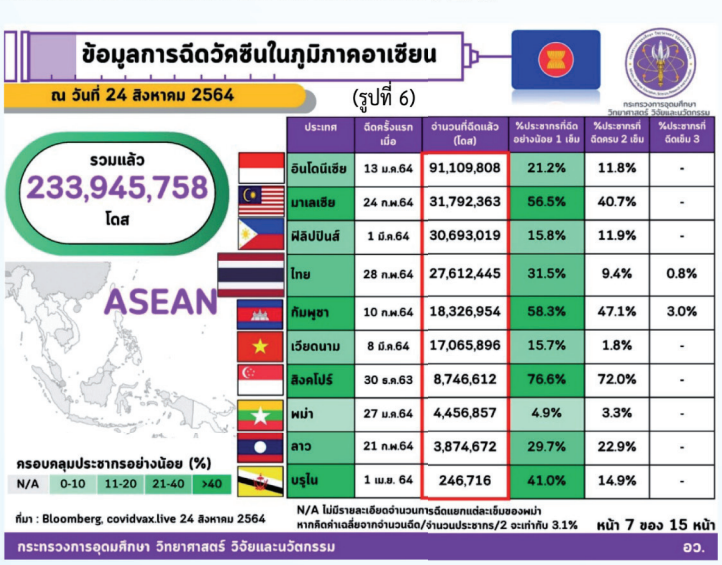
การได้รับวัคซีนของประชากรเฉลี่ยทั้งประเทศ(%)	การได้รับวัคซีนเข็มแรกของประชากรทั้งประเทศ(%)	การได้รับวัคซีนเข็มสองของประชากรทั้งประเทศ(%)	อัตราการฉีดโดยเฉลี่ย/วัน (โดส)	ระยะเวลาที่จะฉีดวัคซีนครบ 75%ของประชากรทั้งประเทศ
19.8	28.1	8.2	501,688	5 เดือน

ที่มา https://www.bloomberg.com/graphics/covid-vaccine-tracker-global-distribution/

จากสถานการณ์ดังกล่าว กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้จัดทำบทวิเคราะห์การคาดการณ์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการผลิตภาคอุตสาหกรรมในช่วงครึ่งหลังของปี 2564 โดยใช้เกณฑ์การแพร่ระบาดและการกระจายวัคซีนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 กรณี (scenario) ได้ดังนี้ (รูปที่ 7)

กรณีที่ 1 การแพร่ระบาดมีความรุนแรงในระดับสูงไม่สามารถควบคุมได้ และการกระจายวัคซีนไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถควบคุมได้ โดยเฉพาะคลัสเตอร์โรงงานส่งผลให้มีการใช้มาตรการล็อกดาวน์อย่างเข้มงวดภายในประเทศ ทำให้ภาคการผลิตหยุดชะงัก โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในประเทศหยุดการผลิต ทำให้ไม่สามารถผลิตสินค้าเพื่อส่งออกได้ สำหรับประเทศไทยตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่น การบริโภค การลงทุนภาคเอกชน ทั้ง 2 ปัจจัยนี้ได้หยุดชะงักลงตั้งแต่การระบาดในช่วงแรก เนื่องจากผู้ประกอบการและแรงงานซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศมีรายได้ลดลง ทำให้การจับจ่ายใช้สอยเงินลดลงเช่นเดียวกับการลงทุนซึ่งเป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจ ทำให้เหลือตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจอีก 2 ปัจจัย ปัจจัยแรกคือ ภาคการส่งออก ซึ่งประเทศคู่ค้าหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น มีการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากประเทศไทยไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดภายในประเทศโดยเฉพาะคลัสเตอร์โรงงาน ซึ่งจะทำให้ภาคการผลิตได้รับผลกระทบ ส่งผลทำให้การส่งออกสินค้าของประเทศไทยหยุดชะงักลง จากการที่อุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่จะพึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก ได้แก่ ยานยนต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ ผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก และแผงวงจรไฟฟ้า ดังนั้น คาดว่าการผลิตอุตสาหกรรมจะลดลงอย่างมาก อีกปัจจัยที่ยังขับเคลื่อนได้ คือ การใช้นโยบายการคลังแบบผ่อนคลายหรือการใช้จ่ายเงินของภาครัฐบาลเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ สำหรับในกรณีนี้จึงคาดการณ์ว่า MPI ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2564 จะมีแนวโน้มลดลงมากจากช่วงครึ่งปีแรก โดย MPI ตลอดทั้งปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 2.0-3.0 เมื่อเทียบกับปี 2563

ประเทศ	ฉีดครั้งแรกเมื่อ	จำนวนที่ฉีดแล้ว (โดส)	%ประชากรที่ฉีดอย่างน้อย 1 เข็ม	%ประชากรที่ฉีดครบ 2 เข็ม	%ประชากรที่ฉีดเข็ม 3
อินโดนีเซีย	13 ม.ค.64	91,109,808	21.2%	11.8%	-
มาเลเซีย	24 ก.พ.64	31,792,363	56.5%	40.7%	-
ฟิลิปปินส์	1 มี.ค.64	30,693,019	15.8%	11.9%	-
ไทย	28 ก.พ.64	27,612,445	31.5%	9.4%	0.8%
กัมพูชา	10 ก.พ.64	18,326,954	58.3%	47.1%	3.0%
เวียดนาม	8 มี.ค.64	17,065,896	15.7%	1.8%	-
สิงคโปร์	30 ธ.ค.63	8,746,612	76.6%	72.0%	-
พม่า	27 ม.ค.64	4,456,857	4.9%	3.3%	-
ลาว	21 ก.พ.64	3,874,672	29.7%	22.9%	-
บรูไน	1 เม.ย. 64	246,716	41.0%	14.9%	-

กรณีที่ 2 สถานการณ์การแพร่ระบาดมีความรุนแรงในระดับสูง แต่ยังสามารถควบคุมได้บางส่วน และการกระจายวัคซีนของภาครัฐได้ผลในระดับหนึ่ง จำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัวเช่นเดียวกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยรัฐบาลใช้มาตรการเข้มงวดใน 29 พื้นที่ที่มีความเสี่ยง สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ติดเชื้อ จะมีการหยุดพักการผลิตหรืออาจปิดโรงงานดังกล่าวในชั่วระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งการที่บางโรงงานหยุดการผลิตอาจทำให้การผลิตสินค้าของโรงงานอื่น ๆ ที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกันได้รับผลกระทบไปด้วย เป็นวิกฤติซัพพลายเชนที่กำลังได้รับผลกระทบอยู่ในขณะนี้ สำหรับภาคการผลิตอุตสาหกรรมของไทยหากยังไม่มีการติดเชื้อของแรงงานในโรงงานอย่างรุนแรงจนต้องหยุดการผลิตก็ยังสามารถทำการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกได้ รวมถึงการใช้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดในสถานประกอบการ (Bubble & Seal) ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว กรณีนี้จึงคาดการณ์ว่า MPI ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2564 จะมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยจากช่วงครึ่งปีแรก ทำให้ MPI ตลอดทั้งปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 4.0 - 5.0 เมื่อเทียบกับปี 2563

กรณีที่ 3 สถานการณ์การแพร่ระบาดมีความรุนแรงลดลงเนื่องจากมาตรการควบคุมมีประสิทธิภาพ ประกอบกับภาครัฐสามารถกระจายวัคซีนได้เร็วกว่าแผนที่ตั้งไว้ สามารถควบคุมจำนวนผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตให้มีแนวโน้มลดลง กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ กลับมาฟื้นตัวได้เหมือนช่วงสถานการณ์ปกติ โรงงานอุตสาหกรรม มีจำนวนแรงงานติดเชื้อในระดับต่ำสามารถควบคุมได้และดำเนินการผลิตได้อย่างปกติ ประเทศคู่ค้ามีความต้องการสินค้าจากไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลักมีแนวโน้มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง กรณีนี้จึงคาดการณ์ว่า MPI ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2564 จะมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงครึ่งปีแรก ทำให้ MPI ตลอดทั้งปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 9.0 - 10.0 เมื่อเทียบกับปี 2563

จะเห็นได้ว่าภาคการผลิตอุตสาหกรรมเป็นตัวส่งเสริมการส่งออกและช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในขณะนี้ ดังนั้น เราควรให้ความสำคัญกับการควบคุมการแพร่ระบาดในคลัสเตอร์โรงงานไม่ให้มีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบมาก ได้แก่ อาหาร อิเล็กทรอนิกส์ เหล็ก เครื่องนุ่งห่ม และพลาสติก ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมถึงการเฝ้าระวังอุตสาหกรรมที่มีการใช้แรงงานเข้มข้น ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป สิ่งทอขั้นต้น รองเท้า เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์หนัง และเครื่องประดับอัญมณี ทั้งนี้ กองวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

มาตรการระยะสั้น

1. เร่งการกระจายวัคซีนให้เข้าถึงแรงงานในคลัสเตอร์โรงงานมากที่สุด โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่น ยานยนต์ ปิโตรเลียม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง เหล็กและเหล็กกล้า และอาหาร เป็นต้น

2. ควบคุมการแพร่ระบาดในสถานประกอบการอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง เช่น การทำ Bubble & Seal การคัดกรองผู้ติดเชื้อด้วย Antigen Test Kit และใช้มาตรการด้านสาธารณสุขอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับผลกระทบ เช่น การปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การลดดอกเบี้ย การพักชำระหนี้สิน และมีมาตรการปล่อยสินเชื่อให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

4. การช่วยเหลือแรงงานแบบ (Co-payment) เพื่อช่วยเหลือเยียวยาแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการที่รัฐบาลใช้มาตรการล็อกดาวน์ปิดการดำเนินกิจการบางประเภทชั่วคราว ซึ่งมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลจะช่วยเหลืออุดหนุนเงินค่าจ้างจำนวนไม่เกินร้อยละ 50 โดยผู้ประกอบการต้องไม่มีการปลดพนักงานในช่วงเวลาที่ใช้มาตรการ

5. มาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียม และลดกฎระเบียบต่าง ๆ โดยล่าสุดกระทรวงอุตสาหกรรมยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปี ตั้งแต่วันที่ 10 มิถุนายน 2564 ถึงวันที่ 9 มิถุนายน 2565 ให้แก่ผู้ประกอบกิจการในโรงงานจำพวกที่ 2 และจำพวกที่ 3 ทุกขนาด

มาตรการระยะยาว

1. Upskill Reskill และ New Skill เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะของแรงงานให้ตรงตามความต้องการของนายจ้าง และส่งเสริมการเรียนรู้ทางออนไลน์บนแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น ประเทศสิงคโปร์ และฝรั่งเศส ได้มีการเปิดและเติมเงินใส่ “บัญชีการเรียนรู้ส่วนบุคคล” (personal learning account) ให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนนำเงินดังกล่าวไปลงทะเบียนเรียนเพื่อเสริมสร้าง Reskill-Upskill ของตนเองให้สอดคล้องกับสังคมยุคใหม่ (new normal)

2. Smart Factory หรือโรงงานอัจฉริยะ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยี Automation ผสานเข้ากับ Internet of Things (IoT) และเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและปรับใช้เข้ากับระบบโรงงาน เพื่อผลักดันขีดความสามารถของโรงงานเหล่านั้นให้สูงขึ้น ซึ่งการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นตัวกระตุ้นให้เกิด Smart Factory เร็วขึ้น โดยในปี 2563 มีการนำเข้าระบบอัตโนมัติสำหรับการผลิตและหุ่นยนต์อุตสาหกรรม คิดเป็นมูลค่า 1.84 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 7.0% จากปี 2562 สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่มีการนำเข้าระบบอัตโนมัติและหุ่นยนต์อุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

ทั้งนี้ หากประเทศไทยสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดให้ลดลงและปรับแผนการกระจายวัคซีนให้เร็วขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในอาเซียน เช่น เวียดนาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ วิกฤติในขณะนี้จะกลายเป็นการสร้างโอกาสในการเพิ่มปริมาณการส่งออกในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ยังคงรุนแรง ประเทศคู่ค้าย่อมมีความเชื่อมั่นและมีแนวโน้มที่จะนำเข้าสินค้าจากประเทศไทยมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน ซึ่งจะทำให้ภาคการส่งออกได้รับอานิสงส์ในเชิงบวก อันจะส่งผลให้ภาคการผลิตดีขึ้นตามไปด้วย ผู้ประกอบการและแรงงานจะมีรายได้เพิ่มขึ้น ความต้องการใช้จ่ายเพื่อบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น และการลงทุนของภาคเอกชนกลับมาขยายตัวดีขึ้น เศรษฐกิจโดยรวมของไทยก็มีแนวโน้มที่จะกลับมาฟื้นตัวได้

จัดทำโดย :
นายนเรศ กิจจาพัฒนพันธ์

แหล่งที่มาข้อมูล :
1.กองสารสนเทศและดัชนีเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
2.http://tradereport.moc.go.th/TradeThai.aspx
3.https://www.bloomberg.com/graphics/covid-vaccine-tracker-global-distribution/
4.https://mthai.com/
5.กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)
6.https://www.industry.go.th/

เก็บมาเล่า

สศอ. พัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย สู่ความยั่งยืน

กองบรรณาธิการ

เมื่อเร็ว ๆ นี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำคัญต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีใน 2 เรื่อง ได้แก่ **มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561 – 2570 และแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2562-2570)** จุลสาร OIE Share เห็นว่ามีเนื้อหาที่น่าสนใจ และมีความสำคัญต่อการยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไปในอนาคต จึงได้นำมาเสนอให้อ่านกันในฉบับนี้

มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561 – 2570

ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพ จากศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทยทั้งด้านวัตถุดิบที่หลากหลายและทักษะด้านการผลิต จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) พิจารณาให้ความเห็นชอบมาตรการพัฒนาอุสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570 โดยมีเป้าประสงค์ที่จะผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Bio Hub of ASEAN ภายในปี พ.ศ. 2570 ซึ่ง ครม. ได้มีมติเห็นชอบไปแล้วเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 ภายใต้มาตรการดังกล่าวจะเน้นภาคเอกชนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุน โดยภายหลังจากที่ ครม. ได้มีมติเห็นชอบกระทรวงอุตสาหกรรมได้เร่งดำเนินงานภายใต้มาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. 2561-2570 เพื่อให้เกิดการทำงานเชิงบูรณาการร่วมกัน รวมถึงการติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้มาตรการดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินการล่าสุด **นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.)** ได้รายงานว่าเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564 ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติรับทราบข้อมูลความก้าวหน้าของมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี 2561-2570 โดยกระทรวงอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy) ซึ่งเป็นหนึ่งในโมเดลเศรษฐกิจใหม่ หรือ BCG Model ตามนโยบายรัฐบาล โดยเฉพาะการปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) ไม่ว่าจะเป็นการปลดล็อคระยะห่างการตั้งโรงงาน 50 กิโลเมตร โดยให้โรงงานอื่นที่ใช้อ้อยเป็นวัตถุดิบ เช่น โรงงานเอทานอล โรงงานเคมีชีวภาพสามารถตั้งในบริเวณใกล้กับโรงงานน้ำตาลเดิมได้ การแก้ไขเพิ่มประเภทโรงงานอุตสาหกรรมเคมีชีวภาพ 3 ประเภท ได้แก่ การทำเคมีภัณฑ์จากวัตถุดิบทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องด้วยกระบวนการเคมีชีวภาพ การผลิตพลาสติกชีวภาพจากเคมีภัณฑ์ที่ผลิตจากวัตถุดิบทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง และการผลิตพลาสติกชีวภาพจากเคมีภัณฑ์ที่ผลิตจากวัตถุดิบทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องรวมกับวัตถุดิบจากปิโตรเลียมและทำให้สลายตัวได้ทางชีวภาพ ซึ่งการเพิ่มประเภทโรงงานดังกล่าวจะช่วยให้การกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงานหลักที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมชีวภาพมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการออกมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ชีวภาพและการปรับปรุงแก้ไขกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมในพื้นที่จังหวัดที่มีศักยภาพ เช่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดลพบุรี เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมชีวภาพในประเทศ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กล่าวเพิ่มเติมว่า ถึงแม้บางโครงการต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคจากสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 ทำให้ไม่สามารถก่อสร้างโรงงานได้ตามแผนที่วางไว้ อย่างไรก็ดีภาคเอกชนหลายรายยังคงมุ่งมั่นเดินหน้าผลักดันให้เกิดการลงทุนสร้างอุตสาหกรรมชีวภาพในประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการนครสวรรค์ไบโอคอมเพล็กซ์ ของบริษัท จีจีซี เคทิส ไบโอ อินดัสเทรียล จำกัด (GKBI) ที่ล่าสุด ได้ร่วมลงทุนกับบริษัท เนเชอร์เวิร์คส์ เอเชียแปซิฟิก จำกัด (Nature Works) จากสหรัฐอเมริกา เพื่อผลิตพอลิเมอร์ชีวภาพชนิดโพลีแลคติค แอซิด (PLA) กำลังการผลิตถึงประมาณ 75,000 ตันต่อปี โดยโครงการฯ ระยะที่ 2 มีมูลค่าลงทุน 21,430 ล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลไทยแล้ว คาดว่าจะเริ่มก่อสร้างในช่วงต้นปี 2565 นี้ และสามารถผลิตเชิงพาณิชย์ภายในปี 2567

นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายโครงการที่อยู่ระหว่างการขับเคลื่อนให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชน เช่น โครงการไบโอ ฮับ เอเชีย ของบริษัท อิมเพรส กรีน เอ็นเนอร์ยี่ จำกัด ที่ฉะเชิงเทรา มูลค่าลงทุน 57,600 ล้านบาท ซึ่งมีนักลงทุนหลายรายจากต่างประเทศที่สนใจร่วมลงทุนในโครงการ เช่น เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา แคนาดา เยอรมนี สหราชอาณาจักร จีน ฝรั่งเศส และมีแผนลงทุนเพิ่มเติมในส่วนของโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์จากกัญชาเกรดทางการแพทย์ (Medical grade) โครงการลพบุรีไบโอคอมเพล็กซ์ ของบริษัทอุตสาหกรรม

น้ำตาลชาวไร่ จำกัด ที่จังหวัดลพบุรี มูลค่าลงทุน 32,000 ล้านบาท อยู่ระหว่างออกแบบโครงการและเจรจากับนักลงทุนที่สนใจ รวมถึงจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โครงการนิคมอุตสาหกรรม Bioeconomy ของบริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด ที่จังหวัดขอนแก่น มูลค่าลงทุน 29,705 ล้านบาท อยู่ระหว่างศึกษาผลกระทบทางด้านพันธุ์สัตว์ในพื้นที่รอบโครงการ และศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูง เช่น น้ำตาลแคลอรีต่ำ เบกกิ้งยีสต์ (Baking yeast) จากกากน้ำตาล โครงการนิคมอุตสาหกรรมอุบลราชธานี ของบริษัท อุบลราชธานี อินดัสตรี้ จำกัด มูลค่าลงทุน 8,400 ล้านบาท อยู่ระหว่างจัดทำรายงาน EIA และพิจารณาแก้ไขผังเมืองรวมจังหวัดอุบลราชธานี โดยโครงการฯ ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นพร้อมสร้างการรับรู้กับชุมชนที่อยู่โดยรอบโครงการแล้ว

นายสุริยะกล่าวย้ำว่า หากภาคเอกชนสามารถดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่รายงาน ครม. รับทราบได้ตามแผนที่กำหนดไว้ จะเกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพในประเทศเพิ่มขึ้นอีกกว่า 149,000 ล้านบาท ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจและช่วยหนุน GDP ของไทยให้เติบโตเพิ่มขึ้นแล้ว การพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพเหล่านี้ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประการสำคัญจะเป็นการสร้างงาน ก่อให้เกิดรายได้ให้กับเกษตรกรและแรงงานในพื้นที่ทั้งฉะเชิงเทรา ลพบุรี ขอนแก่น อุบลราชธานี คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในประเทศ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมเชื่อมั่นว่าด้วยมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการจะสามารถขับเคลื่อนให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมชีวภาพในทุกพื้นที่ของประเทศสอดรับนโยบาย BCG Economy ของรัฐบาล และก้าวสู่การเป็น Bio Hub of ASEAN ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กล่าวเสริมว่า นอกจากการปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้อต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพแล้ว การสร้างดีมานด์ในประเทศเป็นอีกเรื่องที่สำคัญ ซึ่ง สศอ. ได้ออกใบรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพที่ผ่านหลักเกณฑ์แก่ผู้ผลิต (Converter) เพื่อให้ผู้ซื้อคนแรกที่ซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวตามประเภทที่กรมสรรพากรกำหนดนำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวน 1.25 เท่าของค่าใช้จ่ายที่ซื้อผลิตภัณฑ์พลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพ ในช่วงปี 2562- กรกฎาคม 2564 สศอ. ได้ออกใบรับรองแล้วทั้งสิ้น 48 ผลิตภัณฑ์ จากผู้ผลิตรวม 4 ราย ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทหลอดพลาสติก

ขณะนี้ สศอ. และกระทรวงการคลัง อยู่ระหว่างการพิจารณาขยายระยะเวลามาตรการกระตุ้นการใช้พลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพ (Green Tax Expense) ออกไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการว่ามีตลาดรองรับเพียงพออย่างแน่นอน และจูงใจให้ห้างร้านต่าง ๆ เปลี่ยนมาใช้ผลิตภัณฑ์พลาสติกย่อยสลายได้ทางชีวภาพทดแทนปีละไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ของปริมาณการบริโภคผลิตภัณฑ์พลาสติกชนิดสิ้นเปลืองทั้งหมด ได้แก่ ถุงหูหิ้ว ถุงขยะ แก้วพลาสติก ช้อนส้อมมีดพลาสติก หลอดพลาสติก และภาชนะพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว หรือคิดเป็นปริมาณความต้องการเม็ดพลาสติกชีวภาพเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ดังกล่าวประมาณ 43,000 ตันต่อปี ซึ่งจะทำให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจในการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยการลดปริมาณการใช้พลาสติกของประเทศอีกด้วย

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารระยะ ที่ 1 (พ.ศ. 2562-2570)

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) เปิดเผยว่า คณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ 7 กันยายน 2564 มีมติรับทราบความคืบหน้าแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารระยะ ที่ 1 (พ.ศ. 2562-2570) โดยที่ผ่านมากระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะแกนหลักที่ได้รับมอบหมายให้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารอย่างต่อเนื่องผ่านมาตรการ “4 สร้าง” ได้แก่

1. สร้างนักรบอุตสาหกรรมอาหารพันธุ์ใหม่ (Food Warriors)
2. สร้างนวัตกรรมอาหารอนาคต
3. สร้างโอกาสทางธุรกิจ
4. สร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อเร่งการพัฒนาอุตสาหกรรม

สร้างที่ 1 เป็นการสร้างนักรบอุตสาหกรรมอาหารพันธุ์ใหม่ (Food Warriors) ผ่าน 4 หน่วยงานของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดและสถาบันอาหาร เร่งพัฒนายกระดับผู้ประกอบการ/สถานประกอบการ/วิสาหกิจชุมชน ให้เป็นนักรบอุตสาหกรรมอาหารพันธุ์ใหม่ ผ่านการอบรมและให้คำปรึกษาเชิงลึกทั้งในด้านการเพิ่มผลิตภาพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ถ่ายทอดความรู้เชิงธุรกิจและการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต เพื่อให้ผู้ประกอบการมีองค์ความรู้ เสริมสร้างทักษะ รวม 899 กิจการ/8,512 ราย/43 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูป/อาหารแปรรูปให้มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ อาหารอัตลักษณ์ท้องถิ่น

รวมถึงการพัฒนาฉลากและบรรจุภัณฑ์อาหารให้มีมูลค่าเพิ่มสูงเชิงพาณิชย์ รวม 224 ผลิตภัณฑ์ ด้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เร่งพัฒนาอบรมเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในสาขาต่าง ๆ รวม 12,210 ราย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมสนับสนุนผู้ประกอบการอาหารให้มีการใช้เทคโนโลยีเชิงลึก พัฒนากระบวนการผลิตและปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์รวม 566 ราย

สร้างที่ 2 การสร้างนวัตกรรมอาหารอนาคต ภายใต้โครงการเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) ในอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย โดยความคืบหน้าได้มีการจัดทำ Future Food Lab เพื่อสร้างระบบนิเวศนวัตกรรมอาหาร ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมอาหารมูลค่าสูง และผู้เชี่ยวชาญนวัตกรรมอาหารโดยมีระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูล Food Innopolis Service Platform อย่างน้อย 8 แพลตฟอร์ม รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ประกอบการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการที่เป็นนวัตกรรมหรือมีการรับถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับภาคอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพหรือมีผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงออกสู่ตลาด จำนวน 15 โครงการ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการโดยการสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงภายใต้มาตรฐานการทดสอบในระดับสากลโดยการให้บริการวิเคราะห์ทดสอบตัวอย่างผลิตภัณฑ์อาหารด้วยเทคโนโลยีในประเทศ จำนวน 148 รายการ

สร้างที่ 3 แม้ว่าในช่วงนี้ประเทศไทยและทั่วโลกกำลังเผชิญสถานการณ์โควิด-19 แต่การสร้างโอกาสทางธุรกิจยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผ่านมากระทรวงพาณิชย์ หอการค้าไทย และโคโลญ-เมสเซ่ ประเทศเยอรมนี ร่วมจัดงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม ภายใต้ชื่องาน THAIFEX – ANUGA ASIA 2020 “The Hybrid Edition” ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 22-26 กันยายน 2563 โดยมีการปรับรูปแบบการจัดงานใหม่ในลักษณะไฮบริด เพื่อรองรับชีวิตวิถี New Normal โดยจัดให้มีการเจรจาซื้อขายแบบออฟไลน์ควบคู่ออนไลน์ จำนวนทั้งสิ้น 708 บริษัท

สร้างที่ 4 การสร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อเร่งการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้จัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอาหารทั้งในส่วนของมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานวิธีทดสอบ รวม 22 เรื่อง สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายจัดทำโครงการการจัดการผลิตอ้อยแปลงใหญ่เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณภาพอ้อยโดยใช้เทคโนโลยี Smart farming ณ ต.นครชุม อ.เมือง จ.กำแพงเพชร มีเกษตรกรเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 40 ราย บนพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5,000 ไร่ สถาบันอาหารให้บริการยกระดับความปลอดภัยในการผลิตอาหารที่ฆ่าเชื้อด้วยความร้อนและอาหารแปรรูป จำนวน 91 ผลิตภัณฑ์ บริการตรวจสอบและรับรองระบบ จำนวน 377 กิจการ บริการทดสอบด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเคมี จำนวน 52,363 รายการ จุลชีววิทยา จำนวน 16,000 รายการ บริการสอบเทียบความชำนาญ จำนวน 3,278 ห้องปฏิบัติการ และบริการยกระดับความปลอดภัยในการผลิตอาหารที่ฆ่าเชื้อด้วยความร้อนและอาหารแปรรูป จำนวน 631 ผลิตภัณฑ์

นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) กล่าวเสริมว่า ภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจในประเทศชะลอตัวลง แต่อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารไทยกลับมีโอกาสโดยมีทิศทางการผลิตที่ขยายตัวขึ้นสะท้อนจากตัวเลขดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมและการส่งออก ซึ่งประเทศไทยนับว่ามีความได้เปรียบในด้านการผลิตอาหารแปรรูป เนื่องจากมีวัตถุดิบในประเทศ สำหรับการดำเนินการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการอาหารฯ ระยะต่อไป สศอ. จะใช้กลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเป็นตัวขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ โดยผ่านคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอช.) ในการกำกับการดำเนินงานตามมาตรการต่าง ๆ โดยจะเน้นการพัฒนาผู้ประกอบการด้าน Traceability และ Food safety and transparency กระบวนการผลิตอาหารจะต้องมีความปลอดภัยใน ทุกขั้นตอน ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง การพัฒนาและยกระดับฝีมือแรงงาน (Upskill & Reskill) ให้มีทักษะและมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด รองรับความท้าทายจาก Technology Disruption และสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารอนาคต (Future Food) รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี AI/Automation ในอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มมากขึ้น เพื่อผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางอาหารอนาคตแห่งอาเซียนต่อไป

จัดทำโดย :
กองบรรณาธิการ

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (ฝ่ายไทย) และ นายหม่า ชิงรุ่ย ผู้ว่าการมณฑลกวางตุ้ง (ฝ่ายจีน) เป็นประธานร่วม “การประชุมความร่วมมือระดับสูง ระหว่างไทย - มณฑลกวางตุ้ง ครั้งที่ 1” เมื่อวันพุธที่ 25 สิงหาคม 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ณ ห้องประชุม 3 กระทรวงการต่างประเทศ จัดโดยกรมเอเชียตะวันออก กระทรวงการต่างประเทศ โดยความร่วมมือของ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

นายทองชัย ชวลิตพิเชฐ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม แถลงข่าวดัชนีอุตสาหกรรมเดือนกรกฎาคม ปี 2564 ผ่านทาง Youtube Live วันที่ 30 สิงหาคม 2564 ณ อาคารสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

นางสาวพะเยาว์ คำมุข รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ในฐานะผู้แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อบริหารจัดการปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มด้านการตลาด ครั้งที่ 1/2564 โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) เป็นประธาน และนายกฤศ จันทร์สุวรรณ ผู้อำนวยการกองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 2 เข้าร่วมประชุม ผ่านระบบ Zoom วันที่ 11 สิงหาคม 2564

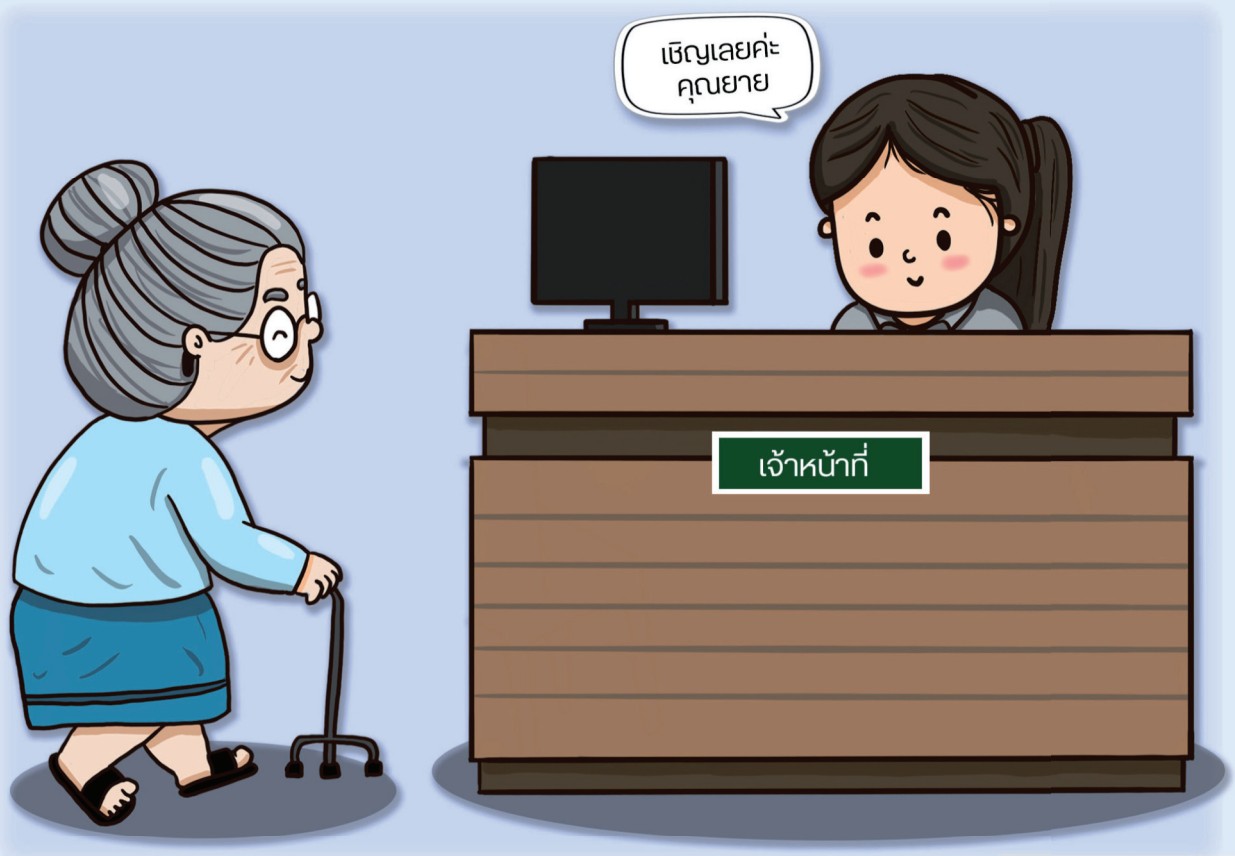

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือน
ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

สิ่งที่ข้าราชการ ควรกระทำ

หนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1019/ว 9 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2564

ข้อที่ 25 ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ

ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน